

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA

POLONIAE

HISTORICA

XCIII

WYDAWNICTWO NAUKOWE

Semper

2006

Nr indeksu 35 130X
PL ISSN 001-6829

<http://rcin.org.pl>

CONTRIBUTORS

MARIA BOGUĆKA — *professor*; Pułtusk Academic School of Humanities (home address: ul. Kopernika 6/19, 00-367 Warszawa); specialisation: economic, social and cultural history of early modern times.

ANNA GRONOWSKA — *postgraduate student*; Institute of Polish Culture (Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-325 Warszawa); specialisation: history of culture anthropology of culture.

DARIUSZ KOŁODZIEJCZYK — *associate professor*; Institute of History, Polish Academy of Sciences (Rynek Starego Miasta 29/31, 00-272 Warszawa); specialisation: early modern history of Europe and the Middle East.

PIOTR LOSSOWSKI — *professor*; Institute of History, Polish Academy of Sciences; specialisation: history of the 20th century.

JACEK TEBINKA — *doctor*; Institute of History, University of Gdańsk (ul. Wita Stwosza 55, 80-952 Gdańsk); specialisation: history of Poland in 20th century.

JACEK WIJACZKA — *professor*; Institute of History and Archival Sciences, University of Toruń (Plac Teatralny 2a, 87-100 Toruń); specialisation: history of early modern times.

ANDRZEJ WYROBISZ — *professor*; History of Art Institute, Warsaw University; specialisation: history of the Middle Ages and early modern times.

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA
POLONIAE
HISTORICA

93

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
2006

<http://rcin.org.pl>

BOARD OF EDITORS

Jan Baszkiewicz (President), Maria Bogucka (Editor-in-chief),
Monika Hamanowa, Ferdinand Opll, Marek Sędek,
Tomasz Szarota (Assistant Editor), Piotr Wandycz,
Tomasz Wiślicz (Secretary), Andrzej Wyczański,
Jerzy Wyrozumski, Janusz Zamowski (Assistant Editor)

Editorial Assistant — Hanna Kordowicz

INSTYTUT HISTORII PAN

Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa

fax: (+48) (prefix-22) 831 36 42
e-mail: ihpan@ihpan.edu.pl

© Copyright by Instytut Historii PAN
and Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2006

Publikacja dofinansowana przez Ministra Edukacji i Nauki

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
ul. Bednarska 20A, 00-321 Warszawa, Poland

Tel./fax: (+48) (prefix-22) 828 49 73
Bank: PKO BP SA
nr 06 1020 1185 0000 4202 0014 0426
e-mail: zam@semper.pl
http: // semper.pl
http: // semper.istore.pl

Contents

STUDIES

Anna Gronowska, <i>Enfances Guillaume, Enfances Vivien, Enfances Renier</i> ... Youthful Accomplishments of Great Heroes in Old French Chivalric Epics	5
Andrzej Wyrobisz, "The Great Fear" in Venice and Florence in the 15th Century and Its Possible Causes	55
Jacek Wijaczka, Men Standing Trial for Witchcraft at the Łobżenica Court in the Second Half of the 17th Century	69
Maria Bogucka, Women and the Challenges of the 20th and 21st Centuries	87
Piotr Łossowski, The Resettlements of Germans from Lithuania During World War II	121
Jacek Tebinka, Policy of Great Britain Towards Poland Between 1956 and 1970	143

DISCUSSIONS

Dariusz Kołodziejczyk, The "Turkish Yoke" Revisited: the Ottoman Non-Muslim Subjects Between Loyalty, Alienation, and Riot	177
--	-----

REVIEWS

Antoni Mączak, <i>Unequal Friendship: Patron-Client Relationship in Historical Perspective</i> (Dariusz Kołodziejczyk); Catherine Richardson (ed.), <i>Clothing Culture, 1350-1650, The History of Retailing and Consumption</i> (Andrzej Wyrobisz); Urszula Augustyniak, <i>In the Service of the Hetman and the Polish-Lithuanian Commonwealth. Krzysztof Radziwiłł's Military Clientage, 1585-1640</i> (Henryk Wisner); Bogusław Dybaś, <i>On the Periphery of the Polish-Lithuanian Commonwealth. The Piltyń Dietine in the Years 1617-1717. From the History of an Estate Institution</i> (Edward Opaliński); Dariusz Kołodziejczyk, <i>The Ottoman Survey Register of Podolia (ca 1681) Defter-i Mufassal-ı Eyalet-i Kamanıçe</i> (Andrzej Dziubiński); Andrea Langer, <i>Die Gnadenkirche "Zum Kreuz Christi" in Hirschberg. Zum protestantischen Kirchenbau Schlesiens im 18. Jahrhundert</i> (Jacek Kriegseisen); Anna Żarnowska, <i>Workers, Women, and Social Change in Poland, 1870-1939</i> (Elżbieta Kaczyńska); Mariusz Kulczykowski, <i>Jewish Students at the Jagiellonian University in the Time of the Second Republic, 1918-1939</i> (Dorota Zamojśka); Stanisław Salmonowicz, <i>Joyless Years, 1939-1989. Essays on Poland's Recent History</i> (Janusz Żarnowski)	197
--	-----

ABSTRACTS	231
----------------------------	------------

NEWS

The Zamoyski Family in Poland's History. Politics, Economy, Law and Culture (Edward Opaliński)	283
Feelings And Emotions as a Subject of Reflection in Historical Studies (Katarzyna Stańczak-Wiślicz)	284
Religiousness in Past Epochs as a Subject of Historical Research (Wojciech Piasek)	287

«Acta Poloniae Historica»

Semiannual edited under the auspices of the Committee
of Historical Sciences and the Institute of History
Polish Academy of Sciences

President: Jan BASZKIEWICZ
Editor-in-chief: Maria BOGUCKA

Vol. XC, 2004

CONTENTS

STUDIES

Stanisław Bylina, L'église dans l'espace rural dans les territoires polonais à la fin du Moyen Age

Maria Bogucka, Woman in the World of Knights

Jarosław Dumanowski, The Gentry's World of Objects in 18th Century Great Poland

Jacek Wijaczka, Franconia as Seen by Prince Stanisław Poniatowski in 1784

Tomasz Szarota, The Reaction of Occupied Europe to the Stigmatization of the Jews with the Star of David

Maria Pasztor, France, Great Britain, and Polish Conceptions of Disarmament, 1957–1964

DISCUSSIONS

Edmund Kizik, The Peasants' Religiousness. Side-notes to Tomasz Wiślicz's book: To Earn Spiritual Salvation. The Religiousness of Peasants in Little Poland From the Mid-16th till the End of the 18th Centuries

REVIEWS — ABSTRACTS — NEWS

Board of editors: Rynek Starego Miasta 29/31, 00-272 Warszawa, Poland

Publisher: Wydawnictwo Naukowe *Semper*
ul. Bednarska 20A, 00-321 Warszawa, Poland
tel./fax: (+48) (22) 828 49 73
e-mail: red@semper.pl
<http://www.semper.pl>

TO BE PUBLISHED IN THE 94 VOLUME:

Maria Bogucka, Women and the Roots of European Culture

Wojciech Fałkowski, The Power of the King, the Power
of the Bishop. The Council of Fismes in 881
in the Face of a Crisis within the Carolingian Monarchy

Roman Wapiński, Transformations of Customs and Behaviour
in Poland During the First Decades of the 20th Century

Elżbieta Znamierowska-Rakk, The Genesis of the Idea
of a Bulgarian-Yugoslav Federation and Its Fall
after World War II

WARUNKI PRENUMERATY NA ROK 2007

Pisemne zamówienia na krajową prenumeratę pocztową przyjmowane są przez Wydawnictwo Naukowe Semper, 00-321 Warszawa, ul. Bednarska 20A w następujących terminach: do 20 maja 2006 na pierwsze półrocze lub na cały rok oraz do 20 listopada 2006 na drugie półrocze. Cena zeszytu w prenumeracie wynosi **30 zł** w przypadku odbioru półrocznika w Wydawnictwie. Wysyłka w kraju kosztuje 4 zł za numer.

Prenumeraty przyjmowane są również w księgarniach naukowych i akademickich na terenie całego kraju, a także u innych dystrybutorów, ale w takich przypadkach cena zeszytu może różnić się od podanej wyżej.

Prenumerata ze zleceniem dostawy za granicę przyjmowana jest przez Wydawnictwo Naukowe Semper, 00-321 Warszawa, ul. Bednarska 20A w następujących terminach: do 20 maja 2006 na pierwsze półrocze lub na cały rok oraz do 20 listopada 2006 na drugie półrocze. Cena w prenumeracie zagranicznej w 2006 roku (opłaconej w kraju) za jeden zeszyt wynosi:

	poczta zwykła	poczta „priorytet”
Europa	70 zł	80 zł
Pozostałe kraje		90 zł

ORDERS FOR SUBSCRIPTION:

- till 20 May 2006 for I issue 2007,
- till 20 November 2006 for II issue 2007.

Recent and old issues are available at the bookshop of

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
ul. Bednarska 20A, 00-321 Warszawa, Poland
tel./fax: (+48) (prefix-22) 828 49 73
bank: PKO BP nr 06 1020 1185 0000 4202 0014 0426
e-mail: zam@semper.pl
http:// semper.pl
semper.istore.pl

Subscription orders available through the local press and books distributors
(price per copy US \$ 29, postage included)